

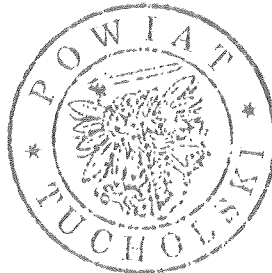
**UCHWAŁA NR XVIII/189/2012
RADY POWIATU TUCHOLSKIEGO
z dnia 22 czerwca 2012 r.**

**w sprawie: przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na
lata 2012-2015**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001r. Nr 142 poz. 1592, z 2002r. Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 153 poz. 1271, Nr 200 poz. 1688, Nr 214 poz. 1806, z 2003r. Nr 162, poz. 1568, z 2004r. Nr 102 poz. 1055, z 2007r. Nr 173 poz. 1218, z 2008r. Nr 180 poz. 1111, Nr 223 poz. 1458, z 2009 r. Nr 92 poz. 753, Nr 157 poz. 1241, z 2010r. Nr 28 poz. 142 i 146, Nr 40 poz. 230, Nr 106 poz. 675, z 2011r. Nr 21 poz. 113, Nr 149 poz. 887, Nr 217 poz. 1281) oraz art. 112 pkt. 13 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, Nr 65 poz. 554, Nr 157 poz. 1241, Nr 202 poz. 1551, Nr 219 poz. 1706, Nr 221 poz. 1738, z 2010r. Nr 28 poz. 146, Nr 40 poz. 229, Nr 81 poz 527, Nr 125 poz. 842, z 2011r. nr 81 poz. 440, Nr 106, poz.622, Nr 149 poz. 887) oraz art.6 ust.3 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz.1493, z 2009 Nr 206, poz. 1589, z 2010 Nr 28 poz. 146, Nr 125 poz. 842, Nr 149 poz.887)

**Rada Powiatu
uchwala co następuje:**

- § 1. Przyjąć Powiatowy Program Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2015 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały
- § 2. Wykonanie uchwały powierzyć Zarządowi Powiatu Tucholskiego.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Powiatu
Michał Mróz
Michał Mróz

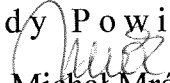
Uzasadnienie

Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.) zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. 1 2009r Nr 175, poz. 1362 ze zm.). Zgodnie z zapisami art. 112. ust 13 wyżej cytowanej ustawy o pomocy społecznej Rada Powiatu wdraża lokalne programy pomocy społecznej.

Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony praw ofiar przemocy w rodzinie należy do zadań własnych powiatu (art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

Realizacja programu jest dostosowana do rzeczywistych potrzeb osób i rodzin w powiecie tucholskim i stanowi ważny element w kontekście polityki prorodzinnej powiatu.

Mając na uwadze powyższe argumenty podjęcie Uchwały było zasadne. Uchwała została przyjęta 13 głosami za, przy braku głosów przeciwnych i wstrzymujących.

Przewodniczący
R a d y P o w i a t u

Michał Mróz

**Załącznik do uchwały Nr XVIII/189/2012
Rady Powiatu Tucholskiego
z dnia 22 czerwca 2012 r.**

**POWIATOWY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W POWIECIE TUCHOLSKIM
NA LATA 2012 – 2015**

Tuchola 2012

1. WSTĘP

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2015 jest realizacją art. 6 ust. 3 pkt. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zgodnie z którym do zadań własnych powiatu należy:

- opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Szerszym celem programu, do osiągnięcia którego ma pośrednio przyczynić się realizacja zadań zaplanowanych w programie, jest ograniczenie skali problemu i skutków przemocy domowej.

Program zakłada podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak i na edukowanie sprawców stosujących przemoc oraz korygowanie agresywnych postaw i zachowań a także podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy. Działania te zostają przedstawione w celach szczegółowych, które odnoszą się do całego systemu zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie.

Głównymi problemami współczesnej rodziny są: bezrobocie, ubóstwo, niedostatek, niedożywienie dzieci, alkoholizm, narkomania i wiążąca się z nimi agresja. Podstawę problemów mogą stanowić niskie zarobki, walka o utrzymanie rodziny, brak czasu. Przemoc to najczęściej problem ukryty, której doświadcza duża rzesza osób: ludzie starsi, kobiety, dzieci, chorzy a także mężczyźni.

Stosowanie przemocy wobec dziecka ma negatywne konsekwencje dla jego zdrowia fizycznego, rozwoju umysłowego, stanu psychicznego i umiejętności funkcjonowania społecznego. Dom rodzinny powinien być postrzegany jako środowisko miłości, ciepła, ale przede wszystkim bezpieczne miejsce domowego ogniska. Jednak dla niektórych osób dom to środowisko terroru, zagrożenia, cierpienia i lęku. Ofiary przemocy często unikają tematów rozmów o swoich przykrych przeżyciach. Powodem tego może być tajemnica, którą każdy z osób doznających przemocy ukrywa w sobie. Sprawca przemocy chce, aby ten sekret nie wyszedł poza sfery życia społecznego i rodzinnego. Należy pamiętać, że przemoc dotyka wszystkich warstw społecznych i nie zależy ani od statusu społecznego ani od poziomu wykształcenia.

Gdy w rodzinie stosowana jest przemoc, zasadnym jest działanie instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Dlatego w tym celu tworzone są programy przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony praw ofiar przemocy w rodzinie. Niniejszy program zawiera cele, których realizacja powinna przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy na terenie powiatu tucholskiego, zniwelowania jej negatywnych zjawisk oraz wypracowania skutecznych metod postępowania w sytuacjach występowania przemocy w rodzinie.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Tucholskim stanowi efekt realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, nakładającej na powiaty obowiązek ich przygotowania i realizowania.

Jest to dokument określający zadania, które samorząd powiatowy będzie realizował w latach 2012-2015 w zakresie problemu społecznego, jakim jest przemoc w rodzinie.

2. PRZEMOC W RODZINIE – PODSTAWY TEORETYCZNE

2.1 DEFINICJA

Przemoc w rodzinie, zwana także przemocą domową, to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie na szkodę bliskiego lub zaniechanie działań koniecznych do ochrony życia i zdrowia osób najbliższych.

Działania te naruszają dobro i prawa osobiste człowieka, członka rodziny, a także osób wspólnie zamieszkujących i gospodarujących. Przemoc w rodzinie naraża osoby bliskie na niebezpieczeństwo utraty życia i zdrowia, narusza ich godność osobistą, nietykalność cielesną, wolność i swobodę w tym również osobiste normy związane z życiem seksualnym. Przemoc powoduje szkody na zdrowiu fizycznym, psychicznym, a także wywołuje cierpienie i krzywdy moralne u osób, które je doznają. Przemoc w rodzinie jest:

- zjawiskiem wynikającym z działania człowieka
- intencjonalna – zmierza do osiągnięcia jakiegoś celu,
- narusza prawa i dobra osobiste krzywdzonego członka rodziny,
- powoduje cierpienie i szkody osób, których dotyczy,
- uniemożliwia samoobronę krzywdzonego członka rodziny.

2.2 CYKL PRZEMOCY DOMOWEJ

Przemoc domowa rzadko jest czynem jednorazowym. Znacznie częściej jest procesem o długiej nawet kilkunastoletniej historii. Ma tendencję do powtarzania się według zauważalnej prawidłowości. Cykl przemocy składa się z trzech następujących po sobie faz, zmiennych pod względem swej intensywności i czasu trwania:

- a) Faza narastającego napięcia – jest to początek cyklu, który charakteryzuje się wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych;
- b) Faza ostrej przemocy – następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji, agresja w tej fazie może być zagrażająca życiu i zdrowiu ofiary, moment zakończenia aktu przemocy zależy wyłącznie od sprawcy i nie ma żadnego związku z zachowaniem ofiary;

- c) Faza miodowego miesiąca – jest to faza skruchy ze strony sprawcy oraz okazywania żalu, sprawca często obiecuje, że już nie skrzywdzi ofiary albo zachowuje się, jakby przemoc nigdy nie miała miejsca. Faza ta jest przemijająca i po niej następuje faza napięcia.

2.3 RODZAJE PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy i dokonywać się przy pomocy różnych instrumentów:

- a) Przemoc fizyczna – są to wszelkiego rodzaju działania z użyciem siły, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np. popychanie, obezwładnienie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewanie wrzątkiem albo substancjami żrącymi.
- b) Przemoc psychiczna – to umyślne działania wykorzystujące mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby u ofiary, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych.
- c) Przemoc seksualna – polega na wymuszaniu niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy.
- d) Przemoc ekonomiczna – to działania prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy.
- e) Zaniedbanie – ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

2.4 PRZEMOC W RODZINIE W DOKUMENTACH PRAWNYCH

Problem przemocy w rodzinie znalazł swoje odzwierciedlenie w wielu dokumentach zarówno krajowych jak i międzynarodowych. Podstawy prawne w Polsce to:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. nr 180, poz. 1493 z późn. zm),

- ustawa z dnia 10 czerwca 2010r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010r. nr 125 poz. 842),
- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (dz. U. z 2004r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm),
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 nr 70 poz. 473 z późn. zm),
- ustawa z dnia 15 lutego 1964r. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (Dz. U. z 1964 nr 9 poz. 59 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U.z 1997r. nr 89 poz. 555).

Inny dokumenty to np. „Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Deklaracja o eliminacji przemocy wobec kobiet z 1993r.

3. DIAGNOZA – DZIAŁANIA PODEJMOWANE WOBEC OFIAR I SPRAWCÓW PRZEMOCY W LATACH 2009 – 2011 ORAZ PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA UDZIELANIE POMOCY W POWIECIE TUCHOLSKIM

Powiat Tucholski został utworzony w ramach reformy administracyjnej 1 stycznia 1999 roku. Jego siedzibą jest miasto Tuchola. W składzie administracyjnym powiatu znajduje się sześć gmin: pięć wiejskich (Cekcyn, Gostycyn, Lubiewo, Śliwice, Kęsowo) i jedna miejsko – wiejska (Tuchola).

Dane GUS informują, że na dzień 31.12.2010r. liczba mieszkańców powiatu tucholskiego wynosiła 47.687 (w tym 23.715 mężczyzn i 23.972 kobiet). W roku 2010 na terenie powiatu zarejestrowano 578 urodzeń i 434 zgony.

Bezrobocie, ubóstwo i alkoholizm są największymi problemami społecznymi naszego powiatu. Aby, stwierdzić jakim problemem jest bezrobocie na terenie powiatu tucholskiego należy spojrzeć w dane Powiatowego Urzędu Pracy w Tucholi. Wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP przeważają kobiety, których liczba od 2009 rośnie. Bezrobocie, szczególnie to długotrwałe, obniża poziom standardu

materialnego życia nie tylko osoby bezrobotnej, ale także jej rodziny. Może to powodować obniżenie sfery życia rodzinnego i pogłębianie patologii a co za tym idzie problemy między członkami rodziny. Nawet krótkotrwały okres bezrobocia ma duży wpływ na kondycję psychiczną osób dotkniętych tym problemem.

Tab. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Tuchola w latach 2009 – 2011.

Lp.	Stan na dzień	31.12.2009		31.12.2010		31.12.2011	
		mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety
1.	Liczba osób bezrobotnych	1425	1715	1549	1956	1487	1995
OGÓŁEM:		3140		3505		3482	
2.	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	432	908	591	1039	611	1180
OGÓŁEM:		1340		1630		1791	
3.	Liczba osób pobierających zasiłek	459	353	410	360	406	346
OGÓŁEM:		812		770		752	

Źródło: PUP Tuchola

Poniżej zostają przedstawione dane podmiotów odpowiedzialnych za udzielanie pomocy ofiarom w powiecie tucholskim.

3.1 Powiatowa Komenda Policji w Tucholi

Komenda Powiatowa Policji w Tucholi na bieżąco stosuje procedury „Niebieskiej Karty”. Zestawienie tabelaryczne przeprowadzonych interwencji domowych przedstawia się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	2009	2010	2011
1.	Liczba przeprowadzonych interwencji ogółem	323	233	587
2.	Interwencje dot. przemocy w rodzinie:	239	211	141
		83	71	63
		156	140	78
	Miasto-			
	Wieś-			

3.	Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej ogółem: -kobiety -mężczyźni- -małoletni do 13- - małoletni 13-18-	341 230 35 41 35	313 202 33 42 36	231 231 144 32 34 21
4.	Liczba sprawców przemocy domowej ogółem: - kobiety- - mężczyźni- - nieletni-	241 10 231 0	212 10 201 1	153 9 144 0
5.	Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu ogółem: - kobiety - mężczyźni - nieletni W tym przywiezionych do Izby Wyrzeźwień ogółem: - kobiety - mężczyźni - nieletni W tym przewiezionych do Policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych do wytrzeźwienia ogółem: - kobiety - mężczyźni - nieletni	204 5 199 0 0 0 0 0 45 1 44 0	176 4 172 0 0 0 0 42 1 41 0	124 5 119 0 0 0 0 31 0 31 0
6.	Liczba przypadków udzielenia pomocy medycznej: - pokrzywdzony - sprawca	1 9	1 7	1 1
7.	Liczba dzieci przewiezionych do szpitala, placówki, oddanych pod opiekę osoby spokrewnionej	2	4	0
8.	Liczba postępowań przygotowawczych z art.207§1 k.k.	22	28	25

9.	Liczba przesłanych informacji do:			
	- OPS	48	54	68
	- GKRPA	71	76	69
	- Placówek służby zdrowia	0	1	0
	- placówek szkolno-wychowawczych	0	0	0
	- organizacji pozarządowych	10	2	77
	- innych	59	75	0

Zauważalna tendencja spadkowa zgłoszeń może być wynikiem działalności Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych

3.2 Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu powiatu

Powody, dla których przyznano pomoc – OPS Tuchola

Powody przyznania pomocy	Ilość rodzin 2009r.	Ilość rodzin 2010r.	Ilość rodzin 2011r.
Przemoc w rodzinie	33	49	47
Alkoholizm	120	130	102

Powody, dla których przyznano pomoc – GOPS Cekcyn

Powody przyznania pomocy	Ilość rodzin 2009r.	Ilość rodzin 2010r.	Ilość rodzin 2011r.
Przemoc w rodzinie	0	1	0
Alkoholizm	13	18	15

Powody, dla których przyznano pomoc – GOPS Gostycyn

Powody przyznania pomocy	Ilość rodzin 2009r.	Ilość rodzin 2010r.	Ilość rodzin 2011r.
Przemoc w rodzinie	2	6	1
Alkoholizm	16	24	29

Powody, dla których przyznano pomoc – GOPS Lubiewo

Powody przyznania pomocy	Ilość rodzin 2009r.	Ilość rodzin 2010r.	Ilość rodzin 2011r.
Przemoc w rodzinie	0	3	6
Alkoholizm	9	21	16

Powody, dla których przyznano pomoc – GOPS Śliwice

Powody przyznania pomocy	Ilość rodzin 2009r.	Ilość rodzin 2010r.	Ilość rodzin 2011r.
Przemoc w rodzinie	1	0	0
Alkoholizm	19	12	8

Powody, dla których przyznano pomoc – GOPS Kęsowo

Powody przyznania pomocy	Ilość rodzin 2009r.	Ilość rodzin 2010r.	Ilość rodzin 2011r.
Przemoc w rodzinie	0	0	0
Alkoholizm	0	3	3

Liczba pracowników socjalnych w ośrodkach pomocy społecznej przygotowanych do pracy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

GMINA	LICZBA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH
TUCHOLA	10
GOSTYCYN	0
CEKCYN	3
LUBIEWO	3
ŚLIWICE	2
KĘSOWO	3

Jak wynika z powyższej tabeli prawie w każdej gminie powiatu tucholskiego działają pracownicy, którzy są przygotowani do pracy z rodziną dotkniętą problemem. Świadczy to również o dużym zaangażowaniu ośrodków pomocy społecznej w ochronę ofiar przemocy i dużym profesjonalizmie działań.

Na przełomie ostatnich trzech lat w gminie Gostycyn i Lubiewo nie zawiadamiano policji o występowaniu przemocy w rodzinie. W gminie Tuchola liczba zawiadomień do Komendy Powiatowej Policji kształtuje się następująco:

- rok 2009 – 1 zgłoszenie,
- rok 2010- 2 zgłoszenia
- rok 2011 – 1 zgłoszenie

W gminie Cekcyn w roku 2009 w jednym przypadku zawiadamiano policję o występowaniu przemocy, w roku 2010 nie odnotowano żadnych zgłoszeń a w roku 2011 wysłano jedno zgłoszenie.

3.2 Prokuratura Rejonowa w Tucholi

Prokuratura Rejonowa w Tucholi to instytucja, która analizuje fakty, zbiera dowody i sporządza akt oskarżenia. Z danych pozyskanych od tutejszej instytucji wynika, że:

- a) w roku 2009 – 39 spraw zostało zakończonych aktem oskarżenia, w 32 sprawach sąd wydał wyroki wskazujące a w 1 sprawie warunkowo umorzono postępowanie,
- b) w roku 2010- 41 spraw zostało zakończonych aktem oskarżenia, w 28 sprawach sąd wydał wyrok skazujący a w żadnej sprawie sąd warunkowo nie umorzył postępowania,
- c) w roku 2011 – 40 spraw zostało zakończonych aktem oskarżenia, w 42 sprawach sąd wydał wyrok skazujący a w żadnej sprawie sąd warunkowo nie umorzył postępowania karnego

Ze zgromadzonych danych wynika, że w żadnej sprawie sąd nie umorzył postępowania i nie wydał wyroku uniewinniającego. We wszystkich sprawach oskarżonymi byli mężczyźni.

3.3 Sąd Rejonowy w Tucholi

Z danych nadesłanych przez Sąd Rejonowy w Tucholi dotyczących informacji na temat przestępstw z art. 207 k.k. wynika, że:

Art.207 § 1 k.k.	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011
Skazanie	28	23	39
Umorzenie postępowania	4	1	2
Wyrok warunkowo umarzający	0	0	0
Uniewinnienie	1	0	0
Łączna liczba spraw skierowanych do sądu z aktem oskarżenia	42	35	40 (w tym 1 sprawa dotyczy kobiety)

Powyższe dane dotyczą spraw przeciwko mężczyznom.

3.4 Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie udziela wszelkiego rodzaju wsparcia i pomocy ofiarom przemocy. Z danych podanych przez Ośrodek wynika, że udzielane są w nim porady prawne, diagnozy i terapie psychologiczne, prowadzona jest terapia pedagogiczna oraz grupy wsparcia (zajęcia indywidualne i grupowe).

LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH W LATACH			
	2009	2010	2011
Usługi ośrodka	576	622	322
Mieszkańcy hostelu	50	50	57

LICZBA PORAD, KONSULTACJI W LATACH			
Rodzaj porady i konsultacji	2009	2010	2011
Porady prawne	163	117	208
Diagnoza i terapia psychologiczna	1162	1440	1042
Terapia pedagogiczna	815	655	1411
Grupa wsparcia	86	66	119
Grupowe	48	48	79
indywidualne	38	18	40

3.5 Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przemoc w rodzinie najczęściej wynika z nadmiernego spożywania alkoholu, który powoduje zaburzenia w funkcjonowaniu całej rodziny. W sprawach związanych z problemem alkoholowym, jak również dotyczącym przemocy w rodzinie pomagają Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Z danych pozyskanych z poszczególnych gmin wynika, że co roku wpływają zgłoszenia osób z problemem alkoholowym, gdzie występowała również przemoc.

GMINA	2009	2010	2011
Tuchola	109	82	111
Gostycyn	13	20	17
Kęsowo	4	4	3
Lubiewo	4	2	1
Śliwice	9	3	1
Cekecyn	22 (6)	11 (2)	23 (3)

4. INSTYTUCJE POMOCOWE W POWIECIE TUCHOLSKIM

Na terenie Powiatu Tucholskiego działają instytucje, które w ramach swoich statutowych zadań pomagają osobom uwikłanym w przemoc. Są to:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi,
2. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie,
3. Gminny Ośrodek Wsparcia dla Rodzin w Tucholi,
4. Punkt Konsultacyjny ds. uzależnień od Narkotyków,
5. Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
6. Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia od Alkoholu,
7. Grupa Anonimowych Alkoholików i Grupy Samopomocowe,
8. Komenda Powiatowa Policji w Tucholi,
9. Prokuratura Rejonowa w Tucholi,
10. Sąd Rejonowy – Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Tucholi,
11. Ośrodki zdrowia z terenu Powiatu Tucholskiego,
12. Kościół,
13. Szkoły z terenu powiatu,
14. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tucholi,
15. Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi,
16. Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej,
17. Gminne Zespoły Interdyscyplinarne.

5. DZIAŁALNOŚĆ SPECJALISTYCZNEGO OŚRODKA WSPARCIA DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi powstał w ramach realizacji ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz wydanego we wrześniu następnego roku Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2006-2016. Ośrodek w całości finansowany jest z dotacji celowej budżetu państwa. W maju 2007r. rozpoczęta została merytoryczna działalność Ośrodka.

Podstawą profesjonalnie udzielanej pomocy klientom Ośrodka jest zespół specjalistów. Wszystkie osoby udzielające pomocy osobom korzystającym z usług są odpowiednio wykształcone i przygotowane do pracy z osobami doznającymi przemocy. Pracownicy Ośrodka regularnie korzystają z kursów i szkoleń podwyższając wiedzę i warsztat swojej pracy. W trosce o wysoką jakość pracy specjalistów w Ośrodku prowadzona jest comiesięczna grupa superwizyjna, a pracownicy kierują się przyjętym kodeksem etycznym.

Do hostelu Ośrodka ofiara przemocy zostaje przyjęta bez skierowania i bez względu na dochód. Czasowe schronienie ma na celu izolację od sprawcy i zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom przemocy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami osoby mogą przebywać w Ośrodku 3 miesiące z możliwością przedłużenia w szczególnych przypadkach uzasadnionych sytuacją ofiary przemocy w rodzinie. Osoba doznająca przemocy otrzymuje pomoc psychologiczną, prawną, medyczną i wsparcie. Zespół pracowników i specjalistów SOW rozpoznaje i opracowuje indywidualny plan pomocy mający na celu przezwycięzenie sytuacji kryzysowej wynikającej z występowania przemocy domowej, działanie to podejmowane jest m. in. poprzez nawiązanie współpracy z najbliższą rodziną ofiary oraz instytucjami.

W zakresie potrzeb bytowych Ośrodek zapewnia:

- całodobowy pobyt dla 10 osób,
- trzy pokoje wyposażone w niezbędny sprzęt,
- wspólne pomieszczenie do pobytu dziennego,
- miejsce zabaw dla dzieci – świetlica,

- pomieszczenie do nauki, ogólnodostępną łazienkę wyposażoną w sposób umożliwiający korzystanie przez osoby dorosłe i dzieci, odpowiednio łazienka na pięć osób, ogólnodostępną kuchnię,
- pomieszczenie do prania i suszenia w pełni wyposażone.

Pobyty mieszkanki w hostelu zawsze ma na celu powstrzymanie przemocy w rodzinie poprzez tymczasową izolację od sprawcy przemocy. W tym czasie osoba doświadczająca przemocy ma szansę na zdobycie wiedzy o tym, czym jest przemoc domowa, rozpoznaje fazy przemocy we własnej rodzinie, zmienia stereotypowe myślenie na temat przemocy, zmienia także przekonanie o swojej sytuacji, o świecie i o sobie, poznaje własne prawa oraz uczy się ich egzekwowania, ma szansę wyjść z roli ofiary, pracuje nad budowaniem poczucia własnej wartości, uczy się i ćwiczy nowe, konstruktywne zachowania.

Po opuszczeniu przez mieszkankę hostelu SOW, pracownicy prowadzą działania monitorujące funkcjonowanie podopiecznej bezpośrednio w miejscu jej zamieszkania (wizyta w środowisku) bądź też poprzez kontakt z innymi instytucjami pomagającymi w rozwiązywaniu sytuacji przemocowych. Mieszkańcy motywowani są również do dalszego kontaktu z SOW i kontynuacji podjętych już działań (kontynuacja terapii indywidualnej lub grupowej, wsparcie w toczących się sprawach sądowych, poradnictwo psychologiczne, socjalne itd.)

W zakresie usług Ośrodka prowadzone są działania, z których korzystać mogą osoby szukające pomocy bez względu na miejsce zamieszkania: pomoc psychologiczna, psychoterapia indywidualna, psychoterapia par, konsultacje i mediacje dla małżonków w konflikcie, konsultacje psychiatryczne, konsultacje wychowawcze dla rodziców, terapia psychologiczna dla dzieci, zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci, grupa wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie, lub z problemem uzależnienia w rodzinie, pomoc prawna.

6. PROGRAMY KOREKCYJNO – EDUKACYJNE DLA SPRAWCÓW PRZEMOCY W RODZINIE

Podstawą prawną do opracowania i realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie stanowi art. 6 ust. 4 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493). W Powiecie Tucholskim zadanie prowadzenia programów korekcyjno – edukacyjnych zostało włączone w zakres działań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. W roku 2009 przeszkolono dwóch pracowników, którzy uzyskali kwalifikacje do prowadzenia programu wg. modelu Duluth. W roku 2010 przeprowadzono spotkania informacyjne z przedstawicielami instytucji pomocowych z terenu wszystkich gmin powiatu, gdzie przedstawiono działalność Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, założenia programu korekcyjno – edukacyjnego oraz ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W sierpniu tego roku rozpoczęto program, w którym udział wzięły dwie osoby. Program został rozpoczęty dzięki dotacji budżetu państwa. Działania programu będą kontynuowane w latach następnych.

7. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY PRAW OFIAR

Cel główny:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w Powiecie Tucholskim.

Cele szczegółowe:

- 1. Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.**

Działania:

- a) Opracowanie broszury informacyjnej dotyczącej przemocy domowej i możliwości uzyskania wsparcia w Powiecie Tucholskim.
- b) Zamieszczenie informacji na stronie internetowej PCPR.
- c) Promowanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Oczekiwane rezultaty:

1. Wzrost świadomości społecznej dotyczącej zjawiska przemocy domowej i możliwości uzyskania wsparcia.
  2. Dotarcie informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie do szerszej społeczności.
  3. Zwiększenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz jej negatywnych skutków.
  4. Wzmocnienie więzi rodzinnych.
- 2. Zmniejszenie negatywnych skutków przemocy u osób, które jej doświadczają**

Działania:

- a) Zapewnienie schronienia dla ofiar przemocy – baza hostelowa SOW,
- b) Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej poprzez poradnictwo specjalistyczne, terapię i inne działania,
- c) Współpraca z Gminnymi Zespołami Interdyscyplinarnymi.

Oczekiwane rezultaty:

1. Przekonanie ofiar do zmiany swojej sytuacji.
2. Wzrost poczucia bezpieczeństwa dzieci podczas przesłuchań w „Niebieskim Pokoju”
3. Kompleksowe wsparcie rodzin dotkniętych przemocą domową.
4. Wzrost poczucia bezpieczeństwa ofiar przemocy poprzez udzielenie schronienia i objęcie specjalistyczną pomocą.

3. Organizowanie systematycznych działań w odniesieniu do sprawców przemocy.

Działania:

- a) Opracowanie i realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie, który ma doprowadzić do zmiany zachowań typu przemocowego na rzecz postaw partnerskich.
- b) Udzielanie porad i konsultacji indywidualnych dla osób stosujących przemoc.

Oczekiwane rezultaty:

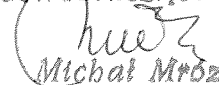
1. Zminimalizowanie problemu przemocy w rodzinie poprzez edukowanie sprawców tej przemocy.

- 4. Podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników instytucji, których celem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.**

Działanie – Organizowanie szkoleń dla kadry realizującej zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizatorzy:

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2015 jest dokumentem o działaniu długofalowym. Będzie realizowany we współpracy z lokalnymi samorządami, instytucjami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, które zajmują się sprawami rodziny.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Michał Mróz